

tanára és Dr. Paul Monroe, a newyorki nevelési főiskola az International Institut of Techers College igazgatója. A folyóirat három nyelven, német, francia és angol nyelven jelenik meg, a nevelés és művelődés egész területét felöleli. Elsősorban a pedagógiának és kultúrának azon jelenségeire irányítja figyelmét, amelyekben a különböző államok háború utáni problémái kifejezésre jutnak. Miközben a folyóirat az élet problémáit a kritikai megfontolás világitásában mutatja be, a népek közötti szellemi tisztuláshoz is hozzájárul. A két szerkesztő bevezetője után Bernhardt Rust birodalmi közoktatási miniszter ír ajánló sorokat. Dr. Albert Holfelder berlini egyetemi tanár a nemzeti szociálizmus pedagógiáját ismerteti. Szerinte az új irány nevelési törekvése nemcsak abban különbözik a régítől, hogy az egyéni nevelés helyébe a közösség gondolata lépett, nem is csak abban, hogy inkább az akarat és érzés nevelését helyezi előtérbe és nem annyira az értelmet, hanem főként abban különbözik, hogy a politikai nevelést tűzte ki legfontosabb célul.

Szenes Adolf.

LAPSZEMLE

A Magyar Tanítóképző 1935. évi május—júniusi számában dr. Tóth Antal cikke „A nevelő lélektanáról“ általános érdekű.

Röviden vázolja a pszichológia hatalmas fejlődését, amely már odáig jutott, hogy megkezdődhetik nemcsak a nevelés, hanem a nevelő lélektana is. Három szélsőséges nevelői típust mutat be hatásaiban: a feltétlen tekintély alapján állót, a kényeztetőt és a szeretet nélkülit, vagy brutálist. Az első önállótlanná nevel, a második szerencsétlenné tesz, mert nem szoktat az élet tárgyilagos ítéletéhez és viszonyaihoz; a harmadik gyűlöltté teszi a nevelőt és iskolát, bizalmatlanná, szinte alattomosá nevel. Tekintély, szeretet és keménység kellő egyensúlya vezethet helyes eredményre, s egyik-egyik kellő mértéke a gyermek egyéniségéhez szabandó.

Barabás Tibor (A földrajz a tanítóképző I. osztályában) és Varga Lajos (Szülőföldismertetés) cikkeiben is sok olyan gondolatot találunk, amelyek minden iskolafaj földrajztanítóját érdeklik.

A Népoktatási Szemle 1935. évi I. füzeté három cikkben foglalkozik a továbbképző népiskolák helyzetével és feladataival. Takács Béla ismerteti azokat az iskolákat, oktató intézményeket és kifejlődésüket, amelyek feladata ma, vagy eredetileg volt, a népoktatás kiépítése a IV., illetve VI. osztályos népiskola után. A polgári iskola is ezt a célt lett volna hivatva betölteni szerinte, ettől a feladatától azonban mindinkább eltért, főleg akkor, amikor önálló főigazgatóságot kapva, kikerült a tanfelügyelet hatásköréből. Véleménye szerint ez az út odavezet, hogy a polgári iskola a középiskolákkal össze fog olvadni.

Dr. Stolmár László cikke a helyesírás tanításáról igen meggyőző gondolatokat és további kutatások céljait tartalmazza. Szembeszáll azzal a kellő alap nélkül gyakran hangoztatott állítással, hogy régebben nagyobb ere-

ménnyel tanították meg a helyesírást. Rámutat arra, hogy nincs abszolút mérték, mely életkorú gyermektől milyen helyesírási fokozat követelhető meg, holott nyilvánvaló, hogy nem lehet korlát nélküli tökéletes helyesírást várni bármely korú gyermektől. A helyesírás tanításában és gyakorlásában tekintettel kell lenni a látási, hallási és mozgási típusokra.

Az Orsz. Középsz. Tanáregyesületi Közlöny 1935. május havi számából kiemelendő *dr. Márkus Györgynek* a fiúközépsz. I. osztályában életbeléptetett osztályfőnöki órákról való első félévi beszámolója. Ezt az órát látja a cikkíró az elemi és középsz. közötti nehéz átmenet áthidalójának. Hasznossága és szükségessége annyira nyilvánvalóvá lett, hogy kívánatossá teszi a felsőbb osztályokba való bevezetését is. *Szabó Pál dr.* „A nemzetiségi kérdés a középsz. tanításban“ címen írt igen megszívlelendő dolgokat. (mgy.)

A Pedagógiai Szeminárium 1935. évi 5. számának kiemelkedőbb cikkei: *Dr. Sár mándi Sándor*: Gyermekvédelmi teendők a nemzeti munkaterv alapján; *Dr. Zuckermann Ferenc*: Gazdasági alapismeretek (közgazdaságtani, pontokba foglalt igen jól szerkesztett és hasznos ismeretek gyűjteménye); *Nyáry László*: Az ősmagyarok műveltsége és *Sterió Leonidas*: Az olasz nevelés a premilitarizáció bukásában. (mgy.)

„La psychologie et la vie“ (Lélektan és Élet) c. kitűnő francia gyakorlati lélektani folyóirat 1935. januári száma a gyermekek pályaválasztásával foglalkozik. *Dugas* e kérdéssel kapcsolatban az akarat neveléséről („felszereléséről“) utillage) ír. A pályaválasztás korán történjék, bölcs tanácsok alapján. A pályaválasztás egyéni indítékai között hangsúlyozza a pszichoanalitikus iskolától kiemelt motívumoknak: a szublimációnak, az utánzásnak (és identifikációnak) és a kompenzációnak fontosságát. — *Rodriguez* cikke előtérbe helyezi az embernevelést, a túlzott specialistaságra való neveléssel és szakképzéssel szemben: az általános műveltség adja a legjobb alapot a pályaválasztás számára. „Tanuljunk meg jól gondolkozni“ (apprenons à bien penser) hangzik a szerző karteziánus szellemű tanácsa, ez a technikai alkalmasságok legjobb vezető elve is. — A francia szellemi életben nagy jelentősége szokott lenni, ha az egyik párizsi középsz. *Alain* álnév alatt rejtőző filozófia-tanára epigrammaszerű rövidegességgel nyilatkozik valamely korszerű kérdéssel. Folyóiratunkban is találunk egy ilyen „propos d'Alain“-t a pályaválasztásra vonatkozólag. Alain nem tulajdonít túlnagy fontosságot a pályaválasztás kérdésének, — ha a lényeges hibákat elkerüljük. A pályák két nagy osztályát látja megkülönböztetendőnek: azokét, akik szeretnek „kormányozni“ s azokét, akik kedvvel „fabrikálnak valamit“. Az egyik csoport jól tud bánni az emberekkel, kivívja beleegyezésüket, és uralkodik rajtuk; a másik csoport a dolgok szavát lesi el s követi törvényeiket. Erre a két nagy osztályra különül el a pályaválasztó emberiség; a baj ott kezdődik, ha a szerepek felcserélődnek. Az oktatásban Alain sem híve a korai szakművelődésnek; sőt van egy meglepő tanácsa is: a fejlődő növendék gyakorolja magát oly irányban is, merre érdeklődése, hajlama nem vonzza; így emelkedik az ember a fölé,